

<../index.htm>

* ανάκληση εις μετάνοια
* *
γέροντος Ιωσήφ του Ησυχαστή*

Μεταπτωτικά ο άνθρωπος ευρίσκεται υπό την επιρροή όχι μόνο του νόμου της αμαρτίας του «*εν τοις μέλεσι διεσπαρμένου*», αλλά ακόμα και υπό την επίδρασι των αλλοιώσεων και των ποικίλων τροπών, πού υπάρχουν και αυτές σαν κακοί γείτονες. Όλοι αυτοί οι παράγοντες είναι εκείνοι πού συνεχώς μας ωθούν, μας αποπλανούν, μας παρασύρουν στο να μην μπορούμε να φυλάξωμε αυτό πού θέλομε.

Και εξ αίτιας αυτών λοιπόν, ευρισκόμεθα εις συνεχή μετάνοια.

Όπως ερμηνεύουν οι Πατέρες, έστω και ων είναι μια μόνο ήμερα η ζωή του ανθρώπου, δεν τίθεται θέμα αναμαρτησίας. Αυτό το νόημα της μετανοίας, είναι εκείνο πού βασικά μας απασχολεί. Κατά τους Πατέρες, ο θεός δεν λυπάται τόσο αν ο άνθρωπος, τρόπον τινά, δεν τα κατάφερε και αμαρτήσε. Δεν τον κρίνει γι' αυτό. Εκείνο πού *λυπεί* την χάρι, είναι όταν ο άνθρωπος δεν θέλει να *μετανοήση*. Αυτό είναι ένα είδος απογνώσεως, ένα είδος βλασφημίας προς αυτό το Πανάγιο Πνεύμα.

Γι' αυτό πρέπει να εντεινόμε την προσπάθεια μας.

Και έφ' όσον θέμα αναμαρτησίας δεν τίθεται, να τίθεται θέμα συνεχούς μετανοίας. Να πείθωμε την ενδημούσα σε μας θεία χάρι, ότι τα σφάλματα τα όποια συμβαίνουν δεν είναι *εκούσια*. Ποτέ μας δεν θέλομε να αρνηθούμε και να προδώσωμε την αγάπη του θεού, αλλά μέσα στην αδυναμία, απειρία και αγνωσία, περικλείονται όλα μας τα λάθη. Και συνεχώς πιπτοντες, φωνάζωμε το «*ιλάσθητι μοι τω αμαρτωλώ*», να επικαλούμεθα νέα μορφή συνεργείας της χάριτος, ούτως ώστε να ολοκλήρωση την γνώσι μας και τις δυνάμεις μας, για να ιδούμε καλά και να ενεργήσωμε σωστά και έτσι να ημπορέσωμε εις αυτές τις δύσκολες ήμερες να ορθοποδήσωμε. Γιατί κατά τον Παύλο «*εγγύτερον ημών η σωτηρία*» τώρα, «*ή ότε επιστεύσαμεν*».

Βλέποντες όλοι μας και έχοντες πείρα των γεγονότων, αντιλαμβανόμεθα «*εγγίζουσιν την ημέραν*». Παρατηρούμε να δυναμώνη περισσότερο του εχθρού μας η δύναμι, αλλά και η ιδική μας έκτασι να περιορίζεται, λόγω του ότι οι άνθρωποι περισσότερο αποφεύγουν, περισσότερο απομακρύνονται και έτσι το κοινωνικό σύνολο γίνεται και αυτό εμπόδιο. διότι οι άνθρωποι οι πνευματικοί εμειώθησαν, έμεινε το «*λείμμα*», ελάχιστοι.

Πόσο πρέπει να είμεθα προσεκτικοί και ενωμένοι για να τα βγάλωμε πέρα! Το θέμα της επιτυχίας μας δεν είναι θέμα τεχνικό, ώστε να αποδώσωμε το βάρος στην συμμαχία των συνανθρώπων μας. Χρήσιμο είναι εάν είμεθα σύμφωνοι και ομοιδεάται. Το κέντρο όμως της επιτυχίας, είναι η συμμαχία της χάριτος. «*Χωρίς εμού ου δύνασθε ποιεΐν ουδέν*».

Όλη μας η προσοχή είναι στο πώς να κρατήσωμε μαζί μας την ενέργεια της χάριτος Του, το «*μεθ' υμών ειμι πάσας τας ήμέρας, έως της συντέλειας του αιώνος*» (Ματθ. 28, 20). Αυτό το «*μεθ' υμών ειμι*» πρέπει να το προσέξωμε πάρα πολύ, εάν πράγματι είναι «*μεθ' ημών*». Διότι «*δυνάμει*» ο θεός λόγος είναι «*μεθ' ημών*». «*Δυνάμει*» δεν απουσιάζει από ποιθενά. Αλλοίμονο αν συμβή τούτο! Εάν απουσιάση κλάσμα δευτερολέπτου από την κτίσι, αυτή θα εξαφανισθή. Αυτός είναι το Πάν του παντός. «*Δυνάμει*» είναι μαζί μας. Είναι όμως «*ενεργεία*» μαζί μας*.*

Λέγει ένα σοφό λόγο ο Ωριγένης: «*Τι μοί όφελος, ει ο λόγος σεσάρκωται και εγώ Αυτόν ου κατέχω;*» και λέω και εγώ τώρα. Τι θα μας ωφελήση εάν «*δυνάμει*» είναι μαζί μας ο θεός λόγος, αφού «*ενεργεία*» δεν τον αισθανόμεθα; Και φυσικά δεν πταίει Αυτός. Πταίωμε εμείς, μη κάνοντας καλό χειρισμό. Γι' αυτό η προσοχή μας να είναι εις αυτό τον τομέα. Στο πώς ανά πάσαν ώρα να μην χάνωμε τις ευκαιρίες και τα μέσα. πού θέτουν εις ενέργεια την παρουσία της θείας χάριτος. Μαζί με αυτή, πού «*τ'α ασθενή θεραπεύει και τα ελλείποντα αναπληροΐ*» να αξιωθούμε να ολοκληρώσωμε τον σκοπό μας προς επιτυχία, διότι «*αι ήμεροι πονηροΐ εισιν*». «*Εν σοφία προς τους έξω περιπατείτε*».

Κοιτάξτε από που συνιστάμεθα. Από τα *έξω*, από τα *πέριξ*, από τα *έσω*. πώς επιβουλεύει τον άνθρωπο η αμαρτία; Κεντά από τα έξω, κατ' ευθείαν. Ρίπτει στην οθόνη της διανοίας την εικόνα, οποιανδήποτε εικόνα εφάμαρτη και προκαλεί τον νου. Τον προκαλεί να περιεργαστή την εικόνα. Ο *νους* πρέπει να *προσέξη*. Τι είναι αυτή η εικόνα; Χρειάζεται η όχι; Αν ο νους είναι *υγιής*, την απορρίπτει αμέσως. «*Υπάγε οπίσω μου, σατανά, Κύριον τον θεόν μου προσκυνήσω και Αυτώ Μόνω λατρεύσω*».

Παρά ταύτα η αμαρτία δεν υποχωρεί και δεν φεύγει μολονότι ηττήθη με τον τρόπο πού εκτύπησε. Αφήνει την κατ' ευθεία κίνησι και παίρνει την *πλαγία* και κτυπά εν ονόματι της *προφάσεως*, εν ονόματι των φυσικών

νόμων, εν ονόματι της χρείας. Και όμως είναι *δόλος*.

Παραμερίζει την κατ' *ευθεία* κρούσι και παίρνει την *δολία*. Εάν και εις αυτή ο νους προσέξη, το εξετάση καλά - *διότι η απόφασι του είναι ο αληθής νόμος της χρείας και όχι της επιθυμίας* - τότε αφήνει αυτό τον τρόπο και παίρνει την *βία*. Ορμά εν ονόματι του πάθους, με σατανική ενέργεια και πιάνει τον άνθρωπο από τον λαιμό, να τον στραγγαλίση. *Εκβιάζει* πλέον, όπως έκανε ο Ναβουχοδονόσορ- «*ή θα προσκυνήσετε την εικόνα μου, διότι το θέλω εγώ, ή θα σας ρίξω στην κάμινο*». Και εις αυτές τις φράσεις ευρίσκεται ο δαίδαλος του σατανικού πάθους, και με αυτό τον τρόπο *κτυπά* τον άνθρωπο. Γι' αυτό πρέπει ο άνθρωπος να είναι συνεχώς ξύπνιος, να μην παρασυρθή, διότι η αμαρτία δεν υποκύπτει, δεν υποχωρεί, θα μεταχειρισθή όλους τους δόλους και τους τρόπους για να απατήση τον άνθρωπο. Εδώ ακριβώς πρέπει να προσέξωμε, διότι μετά την αμαρτία ακολουθεί * απογοήτευσί*, όπως μετά το τραύμα ακολουθεί πόνος. * δεν είναι φυσικό φαινόμενο, αλλά σύμπτωμα*. Έτσι και αυτά πού ακολουθούν την ψυχή, απόγνωσι και αποθάρρυνσι, *δεν είναι φυσικά φαινόμενα*, αλλά διαβολικότατα, παρόλο πού παρουσιάζονται με μορφή * φυσική*! Εδώ λοιπόν χρειάζεται πολλή προσοχή, για να μην χάση ο άνθρωπος το θάρρος του, όταν κάνη λάθος, εφ' όσον αλάνθαστη ζωή, ως γνωστό, δεν υπάρχει.

Ακούμε πολλές φορές ανθρώπους να λένουν: «*Μα είμαι αμαρτωλός και ο θεός δεν μου ακούει», «μα είμαι αμαρτωλός και δεν έχω θάρρος και δεν τα καταφέρνω· είμαι ανάξιος».* Όλα αυτά είναι *προφάσεις* από τα *δεξιά*, ενώ δεν συμβαίνει κάτι τέτοιο. Ο θεός ήρθε για τους αμαρτωλούς. Δεν τίθεται θέμα αναξιότητας. Όσο πιο ανάξιος είναι ο άνθρωπος, τόσο πιο πολύ ανάγκη έχει να καταφεύγη στον θεό. Και αυτούς πιο πολύ ο θεός «*προσίεται*», γιατί όπως είπε, ήρθε για τους ασθενείς όχι για τους υγιείς.

Επομένως αυτό στην πρακτική μορφή είναι πολύ χρήσιμο, να μένη ο άνθρωπος μετά το λάθος και να μην χάνη το *θάρρος* του. Και αυτό θέλει *ανδρεία* και * προαίρεσι* να το κατορθώση και όμως είναι τόσο απαραίτητο. Όταν όλα αυτά τα προσέχει ο άνθρωπος, τότε ευρίσκεται ο νους του σε μια κατάστασι μαχητικότητας, σε μια κατάστασι εγρηγόρσεως, ούτως ώστε πάντοτε προσέχει και ποτέ δεν απατάται.

Και προσέχοντας έτσι, κατ' ανάγκην ευρίσκεται σε συνεχή μετάνοια, και συνεχής μετάνοια είναι, ανά πάσαν ώρα να ομολογή στον θεό:

* «Ημαρτον, κύριε, δεν τα κατάφερα. Βοήθησέ με. Παράμεινε μαζί μου. Συ είπες: χωρίς εμού ου δύνασθε ποιεΐν ουδέν». Ακριβώς αυτό το έχω καταλάβει. Το έκαμα συνείδησι. Γι' αυτό επιμένω. Κρούω, ζητώ, αιτώ, δεν θα παύσω να ενοχλώ. Δεν μπορώ χωρίς Εσένα. Δεν πρόκειται να φύγω. Εάν δεν βαρύνονται τα ότια σου να με ακούουν, δεν θα βαρεθώ και το στόμα μου να φωνάζη. Επιμένω, είναι αλάνθαστος η κρίσι σου στο να με ανακαλέσης σε μετάνοια. Τούτο το έκανες συ, θεία Παναγαθότης, δεν το έκανα εγώ. Ούτε ήξερα τον θεό, ούτε ήταν δυνατό να τον ανακαλύψω. Συ, Κύριε, Πανάγαθε, ήρθες και με ευρήκες και με εφώνασες να σε ακολουθήσω. Αυτό το επήρα, το θέλω, το επιθυμώ. Δεν τα καταφέρνω όμως. Γι' αυτό επιμένω, θέλω να με βοηθήσης. Πρέπει αυτό που εχάρησες να μην το απολέσω».* /

Βλέπετε! Σας έκαμα μια εικόνα, πώς είναι ο τρόπος της πραγματικής μετανοίας. Αυτές οι διαθέσεις πρέπει να ευρίσκονται στην ψυχή του ανθρώπου του ευρισκομένου υπό μετάνοια. Εάν αυτό το συνεχίζει ο άνθρωπος πραγματικά, γεννάται μέσα του ένα άλλο είδος θάρρους, το οποίο δεν εγνωρίζε πριν. Είναι μια μορφή παρηρησίας. * Αυτή την παρηρησία πού έχουν τα παιδιά προς τον πατέρα τους, την οποία δεν ημπορούν να αποκτήσουν οι υπηρέται και οι υπάλληλοι.* και τούτο γίνεται από το θάρρος αυτό, μέσω του οποίου πολεμά την αμαρτωλότητα και κρατά τον όρο της μετανοίας.

Αυτό στην πρακτική είναι πάρα πολύ απαραίτητο, για όλους μας ανεξαιρέτως, περισσότερο όμως στους αδελφούς μας πού ζουν στην κοινωνία, πού ευρίσκονται πιο εκτεθειμένοι μέσα στα αίτια.

Μετά την πώσι ο άνθρωπος έχασε την προσωπικότητά του και έγινε επιρρεπής προς τα αίτια πλέον και μάλλον εξαρτάται από αυτά. *Εάν*, όταν ήταν *ολοκληρωμένη* προσωπικότης, κατόρθωσαν και τον επλάνησαν, σκεφθήτε τώρα πού δεν έχει προσωπικότητα και ευρίσκεται υπό την επίδρασι των, *πόσο* *ισχυρά* είναι αυτά. και επειδή ο άνθρωπος δεν έχει δύναμι, διότι είναι τραυματισμένος από την αμαρτία και με τας αισθήσεις του καθόλου υγιείς, τότε γίνεται λεία δυστυχώς και θύμα αυτών των παραγόντων. Επομένως έχει ανάγκη να ευρίσκειται υπό συνεχή μετάνοια, η οποία είναι το ταπεινό φρόνημα, διότι η πραγματική μετάνοια είναι η πρακτική ταπεινοφροσύνη.

Η πρακτική ταπεινοφροσύνη και ταπεινώσι, είναι η μόνη θέσι των λογικών όντων, η οποία προκαλεί το θείο έλεος. «*Ταπεινοίς δίδωσι χάριν και υπερηφάνοις αντιτάσσεται*» ο θεός.

Εφ' όσον έτσι είναι τα πράγματα, είμεθα υποχρεωμένοι αυτό τον τρόπο να εκμεταλλευθούμε. Το νόημα είναι πλέον σαφές. Χωρίς την συνεργασία της χάριτος, είναι αδύνατο να τα βγάλωμε πέρα. Πρέπει λοιπόν, να

επινοήσωμε τρόπους, να προκαλέσωμε περισσότερο την συμπαράστασι της Χάριτος, ώστε μαζί με αυτή να ημπορέσωμε να επιτύχωμε. Τι λέγει ο Παύλος; «*πάντα Ισχύω εν τω ενδυναμούντι με Χριστώ*». Και ο Ιησούς μας λέει: «*χωρίς εμού ου δύνασθε ποιείν ουδέν*». Ο Παύλος έχοντας πείρα της παρουσίας της θείας Χάριτος, ομολογεί και λέει: «*Πάντα ισχύω εν τω ενδυναμούντι με Χριστώ*». Εάν λοιπόν, «*πάντα ισχύωμεν*» εν τη ενδυναμούση Χάριτι, αρά όλη μας η προσπάθεια είναι πώς να την τραβήξωμε μαζί μας.

Όλες οι αρετές είναι αφετηρία στο να προκαλέσουν και να συγκρατήσουν την Χάρι.

Η κεντρικώτερα από όλες, κατά τους Πατέρες μας, είναι η *ταπεινοφροσύνη*. Αυτήν πάρα πολύ αγαπά η Χάρις, και δεν είναι παράδοξο. Εφ' όσον μας απεκάλυψε ο Ιησούς μας, ότι Αυτός ο ίδιος είναι «*πράος και ταπεινός τη καρδιά*» άρα το θέμα της ταπεινοφροσύνης δεν είναι μια απλή προτίμησι της θείας φύσεως, της θείας απαιτήσεως προς τα λογικά όντα, αλλά είναι κάτι το οποίο *προσίζεται* η θεία φύσι, για λόγους πού ξέρει ο Πανάγαθος Θεός· και εφ' όσον είναι στην ιδιότητα Του, στην οντότητά Του ταπεινός, άρα γεννάται *διπλή* η υποχρέωσι να είμεθα και εμείς πλέον ταπεινοί.

Εφ' όσον η ταπεινοφροσύνη τόσο πολύ βοηθά, ο πρακτικός τρόπος με τον οποίο συντελείται, είναι η ειλικρινής μετάνοια. Ο ειλικρινώς μετανοών, συνεχώς ευρίσκεται προσπίπτων στον Θεό. Επιρρίπτει τον εαυτό του στον Θεό, και συνεχώς φωνάζει. «*ιλιάσθητι μοι, τω αμαρτωλώ*», «*ελέησόν με, Πανάγαθε, κατά το μέγα Σου έλεος*», «*συγχώρα με, Κύριε, δεν τα καταφέρνω*». «*Έλα, Κύριε, παρέμεινε μαζί μου*». και εφ' όσον όπως λέει ο Δαυίδ, «*εταπεινώθην και έσωσέ με ο Κύριος*», ιδού ένας *απλός* τρόπος να έχουμε μαζί μας την συμμαχία της Χάριτος και να επιτύχωμε αρτιώτερα και τελειότερα την σωτηρία μας.

Γι' αυτό κανείς από μας τους πιστούς να μην φεύγη από τα περιθώρια της ταπεινοφροσύνης.

Η σωτηρία μας είναι και λέγεται «*δωρεάν σωτηρία*». Γιατί είναι γεγονός ότι όλες οι αρετές είναι χρήσιμες, αλλά πάρα πολλές από αυτές έχουν μια αγωνιστικότητα, την οποία δεν διαθέταμε όλοι μας. Διότι η πρακτική αγωνιστικότητα χρειάζεται αυθορμητισμό, πολλή αποφασιστικότητα, πολλή φιλοπονία, συνεχή επαγρύπνησι, πράγματα τα οποία δεν έχομε πάντοτε.

Το να κρατήσωμε την ταπεινοφροσύνη - *και αυτό είναι κουραστικό* - *δεν* είναι όμως *υπέρ* την φύσι μας, πράγμα δηλαδή ακατόρθωτο. Διότι το να σκέπτεται κανείς ταπεινά, είναι το πιο απλό πράγμα. Αλλά μήπως δεν είμεθα και ταπεινοί; Δηλαδή, είμεθα κατά κυριολεξία ταπεινοί, εφ' όσον η αμαρτία μας *συνέτριψε*. Αν φρονούμε ταπεινά, είμεθα αληθεύοντες, διότι ανακαλύψαμε την πραγματική μας προσωπικότητα, πού την συνέτριψε η αμαρτία. Διότι ούτε το «*κατ' εικόνα και ομοίωσι*» το οποίο μας εχάρισε ο Θεός στην δημιουργία *αξιοποιήσαμε*, ούτε το θέμα της *Χάριτος* και της *υιοθεσίας*, το οποίο μας έδωσε ο Θεός με την παρουσία του, έχομε. Το να σκέπτεται λοιπόν κανείς ταπεινά τι είναι; Η *ανακάλυψι* της αλήθειας, της πραγματικότητας.

Αυτές οι θεωρίες είναι φυσικές και πάρα πολύ βοηθούν. Είναι εύκολο ο καθένας με αυτές να ασχολήται, έως ότου εύρη πράγματι, συν τη Χάριτι, την πνευματική ταπείνωσι, οπότε ολοκληρώνεται εκεί η προσωπικότητά του. Η ειλικρινής μετάνοια απεκάλυψε την ταπεινοφροσύνη, η δε ειλικρινής ταπεινοφροσύνη έδωσε την ολοκληρωμένη μετάνοια. Το ένα γεννά το άλλο.

Όπως είπαμε και πριν, εφ' όσον αναμαρτησία *δεν* υπάρχει, τίθεται μόνο θέμα ειλικρινούς μετανοίας.

Συνεργούσης της Χάριτος, αρχίζει στον άνθρωπο (εκεί οπου η αμαρτία είχε άλλοτε επίδρασι δυναστική και τον εξεβίαζε είτε κατά διάνοια, είτε από μέρος των αισθήσεων, σαν αιχμάλωτο) μετά από ειλικρινή μετάνοια, να εξασθενή μέσα του η δύναμι της και εκεί πού άλλοτε τον εστραγγάλιζε και τον απασχολούσε, σιγά-σιγά παραμένει μόνο μια *ψιλή* μνήμη. Και αν αγωνισθή ο άνθρωπος, αυτή η ψιλή μνήμη χάνεται και του έρχεται *αηδία* προς την αμαρτωλότητα, διότι στην πραγματικότητα *η αμαρτωλότης είναι παραφροσύνη*, γιατί η αμαρτία δεν είναι τίποτε άλλο παρά ένα *α-λογο* πράγμα, παράλογο, «*παρά φύσι*». *Ούτε φυσικό, ούτε χρειώδες είναι*. Είναι *παράνοια*, ένας *παραλογισμός*, μια *παρερμηνεία*. Δεν έχει φύσι, ούτε θέσι. Δημιουργείται *ελλείπει* του καλού. *Όταν κανείς εξυγιανθή, βλέπει αυτό το τέρας και το απεχθάνεται*. Τον καιρό όμως της αμετανοήσις του, του επιβάλλεται και τον στραγγαλίζει.

Έχομε την ανάγκη της συμπαράστασεως της Χάριτος, για να ημπορέσωμε σιγά-σιγά με την βοήθεια της να αποφύγωμε την αμαρτωλή διάθεσι. Να αποφύγωμε πρώτα την* «κατ' ενέργεια αμαρτία*», μετά την *«κατ' ενέργεια επιθυμία και σκέψι»*, ούτως ώστε να εξαλειφθή τελείως από την διάνοια μας. Τότε καθαρίζεται ο νους και γίνεται πλέον ελεύθερος στο να σκέπτεται και να λογίζεται πάντα αυτά τα οποία θέλει ο Θεός.

Συνεχίζοντας - συν τη χάριτι - γίνεται και «*τη καρδία καθαρός*», οπότε ολοκληρώνεται πλέον μέσα στα περιθώρια του αγιασμού και επιτυγχάνει τις θείες επαγγελίες, όπως μας παραδίδουν οι Πατέρες μας. Γι' αυτό χρειάζεται προσοχή, ούτως ώστε να αξιολογούνται ο *χώρος*, ο *χρόνος*, ο *τόπος*, τα *μέσα*, οι *δυνάμεις*, τα *πάντα*. Να μην χάνεται *τίποτε*.

Για να γίνονται όλα αυτά, πρέπει να ευρίσκεται ο νους στην *βάσι* του. Και ο νους κρατείται στην βάση του μόνο με την *μνήμη* του Θεού. Ο πιο αποτελεσματικός τρόπος είναι η «/*ευχή*/». Γι' αυτό ο Παύλος επιμένει στο «*αδιαλείπτως προσεύχεσθαι*». Εάν ο νους ευρίσκεται υπό την επίδραση της μνήμης του Θεού, όλα τελειώνουν, * δεν* ημπορεί να παρασυρθεί.

Η αμαρτία μη έχοντας πρόσωπο, ούτε φύσι, ούτε θέσι, *μόνο* δια της απάτης, του δόλου και του εκβιασμού εισέρχεται. Όταν ο νους όμως ευρίσκεται στην θέσι του, είναι *αδύνατο* να πλανηθεί. Δεν μπορεί η αμαρτία τίποτε να κάνει, στέκεται μόνο σε μια *ψιλή* υπόμνησι και τίποτε άλλο.

Παράδειγμα ο Ιησούς μας. Μετά το βάπτισμα απεσύρθη στην έρημο και ενήστευε. Εκεί εδέχθη την επίθεσι του σατανά, με τους τρεις κορυφαίους πειρασμούς. Υπό απλή υπόμνησι μόνο, τίποτε παραπάνω.

Τον προκαλεί πρώτα στην *φιλαυτία*. «*Αφού επείνασες, δεν τρως;*» «*Ναι - λείπει - θα φάω όποτε θέλω εγώ. Τότε μόνο*». Τι νόημα έχει αυτό; Δεν θα υποκύψω στη φιλαυτία της ορέξεως, θα υποκύψω στους όρους της *χρείας* μόνο. «*Θα φάω όποτε θέλω εγώ, όχι όποτε μου πεις εσύ*». Είναι η ελευθερία της χρήσεως, όχι της παραχρήσεως. Αποδεικνύει δηλαδή, ότι ο άνθρωπος τρώει για να ζήσει και δεν ζει για να τρώει.

Έρχεται ο δεύτερος πειρασμός, του εγωισμού. Του λέει: «*Αφού είσαι Υιός του Θεού, βάλε σε πειρασμό, εις ενέργεια την Χάρι, να αποδείξεις ότι αφού είναι θέλημα του Θεού θα σε σώσει*». «*Ναι - άπαντα - έτσι είναι. Αλλά δεν θα πειράξω τον Θεό. Ξέρω ότι ο Θεός είναι Πατέρας και προνοεί, θα προνοήσει Εκείνος, γιατί ξέρει πότε έχω χρεία, δεν θά τονβάλω εγώ σε πειρασμό*».

Αυτή ήταν η δύναμι του σατανά. Και έφυγε, «*και άγγελοι προσήλθαν και διηκόνουν Αυτώ*» (Ματθ. 4, 11). Εδώ εννοείται η Χάρις του *αγιασμού*. Υπό μορφή, λοιπόν, μόνο *προσβολής* έρχεται η αμαρτία. Όταν όμως *ηττηθεί* ο άνθρωπος κατ' *επανάληψι*, τότε πηγαίνει δυναστικά και τον δένει και τον σέρνει. Αυτή είναι *αιχμαλωσία* πλέον.

Είπαμε όμως προηγουμένως πώς γίνονται όλα αυτά.

Για να ημπορήσει ο νους μας, με ανοικτά τα μάτια να παρακολουθή πόθεν του έρχονται οι προσβολές και να έχει την δυνατότητα να αμύνεται, πρέπει να τον κρατήσω στη *μνήμη* του Θεού. Ευκολότερος τρόπος της μνήμης του Θεού από την *προσευχή*, δεν υπάρχει. Γι' αυτό και ενομοθετήθη υπό του Παύλου το «*αδιαλείπτως προσεύχεσθαι*». Και δεν είναι παράξενο ότι το ευρίσκαμε αυτό και στους αγίους Αγγέλους, όπου εις όλους τους αιώνες της υπάρξεως τους, ένα έχουν να κάνουν συνεχώς να *υμνούν* τον Θεό. Αλλά και όλα τα λογικά όντα στην αιωνιότητα, στην παλιγγενεσία, μεταφερόμενα στην βασιλεία του Θεού, αυτό *θα* κάνουν. Και εδώ για να χαρακτηριστεί ένας άνθρωπος ότι είναι αληθινά πνευματικός, πρέπει να έχει μέσα του *συνεχή* ευχή. Αυτό είναι το τρανό δείγμα ότι πρόκοψε πνευματικά.

Άρα η ζωή του μέλλοντος είναι η συνεχής ευχή, συνεχής ανακύκλησι του θείου Ονόματος μέσα μας. Και αυτό είναι η δόξα μας και η ανάπαυσι μας.

Όλα αυτά τα είπα, για να μην μας φανή παράξενο για την εντολή πού έχουμε να είμεθα συνεχώς «*ευκτικά όντα*», να προσευχώμεθα πάντοτε. «*Τις σοφός και συνήσει ταύτα και φυλάξει τα ελέη του Κυρίου;*» Ο καθένας από μας, έχουμε επιτακτικό καθήκο να *εξασκήσωμε* την προσευχή μέσα μας, *όσο* εξαρτάται από μας.

Κρατώντας ο νους την προσευχή, είναι ξύπνιος και βλέπει πόθεν έρχονται οι λογισμοί και τι σκοπό έχουν τα ποικίλα τεχνάσματα της αμαρτίας, πού προσπαθούν να τον απατήσουν.

Η μετάνοια *ανακαλεί* τον άνθρωπο από την εμπαθή κατάστασι και τον φέρνει στην *φυσική*. Όταν έλθη ο άνθρωπος στην φυσική κατάστασι, μακράν των παθών και των επιθυμιών, τότε τον τραβά η θεία Χάρις στο «*υπέρ φύσιν*», πού είναι ο *αγιασμός*.

Είναι αδύνατο όμως να επιδράση πάνω του η Χάρις και να παραμείνη μαζί του εάν *αμαρτάνη*, διότι η αμαρτωλότης είναι «*παρά φύσιν*» και ο Θεός «*εν σώματι καταχρέω αμαρτίας ουκ εισελεύσεται*». Επομένως πάση δυνάμει, κάθε άνθρωπος, κάθε πιστός, πρέπει να συγκρουσθή με την αμαρτία και ό,τι έχει γίνει μέχρι τώρα κατά λάθος, να μην επαναληφθή να φθάση στην κατάσταση να μην αμαρτάνη πρακτικά και να *κλαίη* για τις περασμένες αμαρτίες.

Μη αμαρτάνοντας πρακτικά, παύει να δανειζεται.

κλαιόντας για τις περασμένες αμαρτίες, πληρώνει τα παλαιά και τότε ισορροπούν οι σχέσεις του με τον θεό. Αυτός είναι ο πρακτικός τρόπος της μετανοίας. Αφού ισορροπήσουν οι σχέσεις μας με τον θεό, τότε επιδρά επάνω μας η θεία χάρις, διότι «*τους δοξάζοντας με δοξάσω και οι εξουθενούντες με ατιμασθήσονται*».

Είναι αδύνατο η θεία χάρις, η οποία είναι μέσα μας, όταν της δοθούν οι προϋποθέσεις, να μην ενεργήσει. Γι' αυτό εξ άλλου υπάρχει και η Εκκλησία, η * προέκτασι* του Ιησού μαζί μας, πού λέει ότι «*μεθ' υμών ειμί πάσας τὰς ημέρας*». Δια της Εκκλησίας και των *μυστηρίων* προεκτείνεται μαζί μας και συνεχίζει να ευρίσκεται πάντοτε μαζί μας, οποιαδήποτε ώρα επικαλεσθούμε την συμπαράστασι Του.

Είναι τόσο απλό. Αρκεί ο άνθρωπος να αξιολόγησε τις ενέργειες του στην ζωή αυτή και να μην χάνη ούτε χρόνο, ούτε χώρο, ούτε πρόφασι, ούτε δύναμι από όσας διαθέτει η ψυχοσωματική του οντότης και με την βοήθεια της χάριτος θα επιτύχη την σωτηρία του.

Η σωτηρία δεν είναι φυσικά αποτέλεσμα των έργων μας, αυτή είναι «Ρωμαιοκαθολική» θέσι. Η σωτηρία πηγάζει μόνο από τον Σταυρό, δωρεάν και τα έργα πού κάνομε δεν είναι για να την αγοράσωμε. Αλλοίμονο. Είναι βλάσφημο και να το σκεφθή κανείς.

«*Το αίμα του Υιού του Θεού καθαρίζει ημάς από πάσης αμαρτίας*» (Α' Ιωάν. 1,7), * όχι* τα ιδικά μας έργα. Η αντίστασι προς την αμαρτία και αμαρτωλότητα, δεν είναι προς εξαγορά της σωτηρίας, αλλά είναι στο να δείξωμε χαρακτηριστικά την προσωπικότητά μας, ότι είμεθα λογικά όντα και δεν υποκύπταμε στην παρά φύσι ζωή.

Η αρετή είναι φυσικό φαινόμενο, δεν είναι επιβεβλημένο. Και αν απαιτήσε ο θεός να γίνουμε ενάρετοι από αμαρτωλοί, αυτό είναι υποβιβασμός για μας, διότι αυτό το περιέχει η φύσι μας. Η αρετή είναι κατά φύσι μέσα στην προσωπικότητα του ανθρώπου σαν «*κατ' εικόνα και ομοίωσιν Θεού*». Έξω από την αρετή, δεν είναι κανείς άνθρωπος, είναι υπάνθρωπος. Οι αρετές πού κάναμε, είναι για να ελευθερωθούμε από την παρά φύσι ζωή, πού μας παρέσυρε η αμαρτία και μας έρριξε εκεί μέσα. *Τώρα πρέπει να ανασυρθούμε από τον βόθρο της κτηνώδους καταστάσεως *και γι' αυτό ακριβώς αγωνιζόμενα και *όχι* για να αγοράσωμε την σωτηρία.

Αυτή πηγάζει από τα μυστήρια και τον Σταυρό του Χριστού. Αυτή είναι η ορθή θέσι της θεολογίας πού μας παρέδωσαν οι Πατέρες μας, οι οποίοι ερμηνεύουν πολύ καλά και το θέμα, τον τρόπο πού ο σατανάς προβάλλει την αμαρτωλότητα. Δεν είναι για να μετρήση την έκτασι της αμαρτίας, όση και αν είναι. *Ξέρει* αυτός, ότι αν γυρίση ο πιστός και πη στον θεό «*ήμαρτον*», τότε αμέσως τον συγχωρεί. Η δύναμι του σατανά και η επιμονή του στο να ρίξη τον άνθρωπο στην αμαρτία, είναι ότι μετά από αυτή θα έλθη η *απόγνωσι*, και η απόγνωσι κρατά την κεφαλή, πού είναι η προθυμία και *παραδίδεται* πλέον ο άνθρωπος άνευ όρων.

Και τώρα καταλήγαμε να πούμε, ότι η απογοήτευσι, μετά την αμαρτία, είναι μεν επακόλουθο φαινόμενο, αλλά «*παρά φύσι*»! *Είναι αναγκαίο κακό*. Είναι όπως συμβαίνει στο παράδειγμα του τραύματος και του πόνου. Μετά το τραύμα ακολουθεί πόνος. Πρέπει, πάση σπουδή, ο άνθρωπος να θεραπεύση και το τραύμα και τον πόνο. Αλλιώς θά φθαρή.

Η μετά την αμαρτία απογοήτευσι, *όσο* μεγάλη και αν είναι η αμαρτία, είναι * διαβολικό* φαινόμενο. *Διότι* θέμα αναμαρτησίας δεν υπάρχει, αφού ήλθε ο θεός ξέροντας, ότι ο άνθρωπος είναι *παναμαρτωλός*, απωλεσμένος και υποβιβασμένος στον θάνατο και την καταστροφή. Ήλθε εκουσίως εξ αγάπης, μόνος Του και τον αγκάλιασε και τον εσήκωσε. Τώρα πώς ημπορούμε να πούμε «*είμεθα αμαρτωλοί και δεν είμεθα Άγιοι, γι' αυτό και απελπιζόμαστε*». Αφού Αυτός για τους αμαρτωλούς ήλθε και όχι για τους δικαίους. Μόνος του το ομολογεί. Απόδειξι ότι έδωσε τα κλειδιά της βασιλείας στον Πέτρο, πού τον αρνήθηκε τρεις φορές και δεν τα έδωσε στον Ιωάννη, τον επιστήθιο και ηγαπημένο.

*ο*χι* γιατί υποβιβάζει ο θεός την αρετή, αλλά περισσεύει, ξεχειλίζει η πατρική του στοργή στον *αδύνατο* και τον *συντετριμμένο* και στο *απολωλός*. Και υπό το νόημα αυτό πρέπει κανείς να *μην* φοβάται και να μην παραδέχεται την απογοήτευσι και αποθάρρυνσι σαν επακόλουθο της αμαρτίας, αλλά όπως το ελατήριο να πετάγεται επάνω πάλι και να λέγη; «*ήμαρτον, θεέ μου, μη μου το γραφής, μετανοώ*». Και έτσι με θάρρος να συνεχίση τον καλό αγώνα του, με ακλόνητη την πίστι στην Παναγάπη και αγαθότητα του Ιησού *μας*.

Αμήν

anaklhsh_eis_metanoia.txt.

<../index.htm>